Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: "Svoboda", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.
Телефон: HEnderson 4-0807, 4-0237
Тел. УНС: HEnderson 4-1016

РІК LXII. Ч. 67. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 8-го КВІТНЯ 1954. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, APRIL 8, 1954. No. 67. VOL. LXII.

3.5 БІЛЬЙОНА НА ЗАКОРДОННУ ДОПОМОГУ

ТРЕТИНА ПРИЗНАЧЕНА ДЛЯ ІНДО-КИТАЮ; ДОПОМОГА ПРИЗНАЧЕНА В БІЛЬШОСТІ ДЛЯ ДАЛЕКОГО СХОДУ

Вашингтон. — Директор Адміністрації Закордонних Операцій Гаролд Е. Стассен предложив плян допомоги закордонові Конґресовій Комісії Закордонних Справ, і домагається в 1955 році 3,497,000,000 долярів на допомогу закордонним країнам. Ця допомога більша, як в двох попередніх роках (1953 і 1954), і вона скерована до країн Далекого Сходу, бо економічна допомога Европі майже вже скінчена. З цієї суми дістануть країни Далекого Сходу 1,768,900,000 долярів, а Европа дістане тільки 947,700,000 долярів. Близький Схід і Африка, мають дістати 569,100,000 долярів, Південна Америка 47,000,000 долярів, а на інші видатки, зв'язані з допомогою закордонові, призначено 47,000,000 долярів. Як виходить з пляну Стассена, найбільша допомога призначена для Індо-Китаю, бо аж 1,133,000,000 долярів. З цієї суми призначені для військової допомоги Франції на Далекому Сході 800,000,000 долярів, 300,000,000 долярів на військову допомогу країнам Індо-Китаю, а 21,485,000 на господарську допомогу індо-китайським країнам. Індія має дістати на господарську допомогу 85,000,000 долярів, а 19,000,000 долярів на технічну допомогу. Деякі конґресмени запитували Стассена, чи треба давати допомогу Індії, яка займає невтральне становище в боротьбі проти комунізму, але Стассен відповів, що ЗДА стараються мати приятелів також і в Індії. Досі ще не подано до відома, яку допомогу має дістати Пакістан. Стассен із вдоволенням заявив, що европейські країни вже в такому стані, що не потребують господарської допомоги ЗДА, тільки військової.

Пентаґон домагається 897 мільйонів на летунські бази в ЗДА

Вашингтон. — Департамент оборони звернувся до Конґресу про призначення 897 мільйонів долярів на розбудову летунських баз в ЗДА у зв'язку з тим, що летунство має грати головну ролю в обороні країни. З цієї суми призначено 110,325,000 долярів на розбудову радарової сітки в ЗДА. Пентаґон задумує збудувати 195 нових летунських інсталяцій в 43 стейтах ЗДА впродовж 1955 року. Призначено також видатки на летовища на Алясці і на Гаваях, островах Маршалла, Філіппінах, Японії, Ісляндії, Кубі і Окінаві. З суми призначеної на розбудову летунства, дістане Армія 256,773,000 долярів, Фльота — 207,238,000 долярів, а також поважна сума призначена на розбудову шляхів і комунікаційної системи на Алясці.

100 мільйонів долярів на розбудову шляхів для протиатомової оборони

Вашингтон. — Сенатор Гомер Ферґусон пропонує призначити 100,000,000 долярів на розбудову спеціяльної сітки шляхів, потрібних для оборони країни на випадок небезпеки атомового нападу. Нові шляхи треба б, на думку Ферґусона, побудувати навколо промислових осередків і більших міст. Цей свій внесок він подав під час дебат над законопроєктом про призначення 1,010,000,000 долярів на побудову автострад. Ферґусон пропонує призначити окремий фонд на будову оборонних шляхів, які забезпечували б кращий доїзд та виїзд з великих міст і улегшували рух військових частин та відділів цивільної оборони під час летунської атаки. Цих 100 мільйонів долярів мають бути розподілені між окремими стейтами та великими містами.

Президент Айзенгавер брав участь у похороні Вандерберґа

Вашингтон. — Президент Айзенгавер з похиленою головою сидів в Крайовій Катедрі в Вашингтоні, віддаючи останню послугу своєму товаришеві зброї генералові С. Вандербергові. На цьому скромному епископальному Богослуженні були присутні найвищі державні, військові та політичні провідники. Прощали свого колишнього шефа штабу і кілька відділів турбомоторових літаків, які кружляли понад Арлінґтонським Народним Цвинтарем під час похорону. Сенат також вшанував генерала Вандерберґа, в якому його дядько Артур Г. Вандерберґ був сенатором впродовж 23 років.

Фунт кави коштуватиме $1.50

Вашингтон. — Ціни на каву знову пішли вгору, і один гуртівник заявив, що незабаром фунт кави в роздрібному продажу коштуватиме 1.50 доляра. Вже тепер фірма Мексвел Гавз підвищила ціну на 6 центів і продає фунт кави по 1.22 доляра. Фірма Атлентік енд Песифік піднесла ціну на 5 центів і продає каву від 1.09 до 1.17 доляра за фунт. Інші імпортери кави також підвищують ціну. На Сенатській Банковій Підкомісії ствержено, що жадної спекуляції в подорожінні кави немає, а що причиною цього є морози, які минулого року знищили в Бразилії кавові плянтації.

В АМЕРИЦІ

● Вже третій конґресмен, Бен Ф. Дженсон, поранений під час нападу на Конґрес порторіканських націоналістів, — повернувся до праці в Конґресі. Два конґресмени ще й далі залишаться під лікарською опікою.

● Впродовж тижня, що закінчився 4-м квітня ц. р., зменшилося число автових випадків у Ню Йорку в порівнянні з тим самим тижнем в минулому році. Всіх автових випадків було 562 (622), смертних випадків — 8 (12), поранених — 720 (768).

● Федеральні агенти викрили в Сан Франціско сітку торгівців наркотиками, яка приготовлялася кинути на чорний ринок в ЗДА різних наркотиків на мільйони долярів. Сконфіскований героїну привезено з комуністичного Китаю через Гонґ Конґ.

● Команда Армії повідомила що капітана Джеймса А. Ван Фліта, сина генерала Дж. А. Ван Фліта, команданта 8-ої Армії в Кореї, треба вважати неживим. Два роки тому капітан Ван Фліт не повернувся з лету над Кореєю.

● Президент Нікараґуа Анастазо Сомоза проголосив винятковий стан в цілій державі і повідомив, що під час спроби виконати державний переворот, три особи вбито. Змовники плянували вбити і самого президента.

● Після публічного переслухання в справі вживання малих авт для міських таксівок, посадник міста Ню Йорку підписав закон про малі авта, але відложив їх вживання до 1 липня цього року.

НАРОДНИЙ ФОНД ПЕРЕСТУПИВ СУМУ 100,000 ДОЛЯРІВ

Ню Йорк. — З канцелярії Українського Конґресового Комітету повідомляють, що сума Українського Народного Фонду в цьому 1953/54 році переступила минулого вівтірка, 6-го квітня, 100,000 долярів. „Заокруглила" цю суму надсилка 945 долярів Лігою Американців Українського Походження в Шікаґо, разом зі списком громадян, що вплатили свій Національний Даток, або склали пожертви. Національним Датком, що завершив загальну суму 100 тисяч дол. Народного Фонду, було 10 долярів Національного Датку від п. Юрія Паславського з Шікаґо. Суму 100,000 долярів нашого Народного Фонду пощастило досягнути в цьому році щойно завдяки тому, що кінець бюджетового року продовжено від 31-го березня до 17-го квітня. Сума минулорічного Народного Фонду з кінцем березня 1953 виносила, як відомо, понад 130,000 долярів, отже в цьому році, не зважаючи на його продовження, вона все ще не добігає до минулорічної, хоч наші національні потреби на багато збільшилися. Все ж таки, до кінця цього бюджетового року залишається ще півтора тижня й кінцеву суму Народного Фонду, при добрій волі та патріотизмі наших громадян, можна б ще не тільки довести до минулорічної висоти, але й перевершити.

Конґрес продовжує повновласті президента в справі цивільної оборони

Вашингтон. — Палата Репрезентантів одноголосно прийняла закон про безтермінове продовження повновластей президента, на основі яких він може діяти в справі цивільної оборони без окремого законодавства. Ці повновласті прийняв був Конґрес ще 1950 року, і вони закінчуються 30 червня. Конґресова Комісія Збройних Сил переслала цей закон до Палати Репрезентантів з такою рекомендацією: „Ми переконані, що наша країна перебуває тепер в більшій небезпеці, ніж це було 1950 року, коли Конґрес прийняв був закон про ці повновласті". Цей закон дає президентові право проголосити цивільну оборону справою крайньої необхідности і взяти на себе такі обов'язки, які будуть потрібні для цивільної оборони країни (затруднювати додаткових урядовців без огляду на процедуру для громадських працівників та повертати видатки стейтам, витрачені на цивільну оборону).

Конґресмени передбачають можливість втручання ЗДА в індо-китайську війну

Вашингтон. — Члени Конґресової Комісії Закордонних Справ стурбовані заявою державного секретаря Джана Фостера Доллеса про те, що китайські комуністи створюють таку ситуацію, яка може спровокувати американську відплату червоному Китаєві. Конґресмен Лоренс Г. Смит заявив, що його глибоко вразили слова Доллеса, який припускає, що Південно-Східня Азія може стати здобиччю комуністів, якщо ЗДА не вишлють туди своїх військ. Смит проти висилки війська ЗДА до Індо-Китаю, але він вважає, що „ми мусимо вдарити, і то сильно вдарити, якщо думаємо те саме, що говоримо". Інші члени цієї комісії також заявили, що в цьому випадку треба вжити поправних засобів. Конґресмен Алберт Морано вірить, що Доллес має відповідний плян дії, і узгіднить його з союзниками. Доллес — сказав він — хотів настрашити Китай, і тепер китайський уряд провокує, щоб Доллес здійснив свою погрозу.

Провідник соціялістів проти заборони комуністичної партії

Вашингтон. — Визначний соціялістичний діяч Норман Томас, зізнаючи на Конґресовій Правничій Підкомісії від Американської Унії для громадської волі, заявився проти того, щоб комуністичну партію ставити поза законом, бо тоді аґенти ФБІ не зможуть слідити за діяльністю членів цієї підривної організації. 68-річний Томас, що шість разів кандидував на президента ЗДА, як соціялістичний кандидат, заявив, що він впродовж багатьох років поборював комунізм і вважає комуністичну партію „направду за конспіративну". „Але, сказав він, поставити якусь групу чи організацію поза законом, хоч яка небезпечна була б її програма, це значить не дозволити їй користуватися з демократичних засад, і змусити її піти в підпілля". Присутні демократичні конґресмени Джан В. МекКормік і Чарлз Е. Беннет заявили, що вже найвищий час визнати комуністичну партію за „партію незаконної міжнародної конспірації".

Користі з нового закону про соціяльне забезпечення

Вашингтон. — Про зміни в соціяльному забезпеченні, які запропонував президент Айзенгавер у своєму зверненні до Конґресу, говорив на конґресовій Комісії способів і метод підсекретар департаменту здоров'я Нелсон А. Рокефелер. Законопроєкт президента охоплює майже всіх працюючих, які залишають працю після 65 року, і поширює соціяльне забезпечення на 10,500,000 осіб та підносить обов'язкову тепер платню, що підлягає примусовому соціяльному забезпеченню, з 3,600 до 4,200 долярів. Цей законопроєкт поліпшує працюючим умовини відходу на емеритуру, передбачає платні для нездібних до праці перед 65 роком життя і тільки громадських службовців, поліцистів та пожежників не включає в соціяльне забезпечення. Деякі члени цієї комісії вважають, що всі особи понад 65 років мають користати з соціяльного забезпечення, без огляду на те, чи вони платили вкладки на забезпечення. Секретарка здоров'я пані Овета К. Гоббі заявила на це, що потерпіли б ті особи, які платили на соціяльне забезпечення. Щоб 5,300,000 старших осіб, які не платили соціяльного обезпечення, могли діставати місячно по 45 долярів, потрібно річно 2,500,000,000 долярів.

СССР ПРОПОНУЄ ДАЛЕКО-СХІДНІЙ „ПАКТ БЕЗПЕКИ"

Москва. — „Ізвєстія" виступили з двома новими пропозиціями: 1) щоб негайно видати заборону вживати всі роди зброї, призначені для „масового винищування" і — 2) щоб заключити загальний далеко-східній пакт безпеки. „Ізвєстія" згадують вправді про покликання до життя системи „міжнародної інспекції і котролі" всіх родів зброї, що мала б бути заборонена, але не натякають на ніщо, що виходило б поза межі дотеперішніх неповажних пропозицій СССР на тему „роззброєння". Так само центральний комуністичний совєтський часопис не говорить ближче про пропонований ним далеко-східній пакт безпеки, кажучи лише догадуватися, що з детайлями тієї пропозиції виступить Молотов на Женевській конференції. „Ізвєстія" говорять тільки, що 4 европейські великодержави плюс Комуністичний Китай повинні підписати договір, ґарантуючи „безпеку" Далекому Сходові. Ця безпека мала б бути „наслідком нормалізації відносин між державами Азії, що їх суверенність має бути визнана й безпека заґарантована". Єдиною подробицею, що її зрадили „Ізвєстія", є суґестія Совєтів, щоб Франція безпосередньо порозумілась з індо-китайськими комуністичними партизанами і зробила з ними мир.

Вишинський грає дволичну ролю в жидівсько-арабському конфлікті

Об'єднані Нації. — Андрей Вишинський, постійний представник СССР в Об'єднаних Націях, є тепер, на місяць квітень, головою Ради Безпеки. На домагання Ізраїлю, який повідомив ОН про відмову Йорданії взяти участь в безпосередньому обговоренні конфлікту й оскаржив Йорданію в цілій низці порушень існуючого в Палестині перемир'я, Вишинський скликав на четвер Раду Безпеки. Проте на початок денного порядку засідання Ради Безпеки він поставив скаргу Йорданії проти Ізраїлю за збройний напад на містечко Нагалін, де забито 11 арабів. В недавній дебаті, що закінчилась прийняттям резолюції, щоб Єгипет не перешкоджував у Суезькому каналі кораблям, які ідуть до Палестини, — Вишинський двічі проголосив „вето", підтримуючи Єгипет. Раніше він заявив, що ізраїльсько-єгипетський конфлікт взагалі не підходить під розгляд Ради Безпеки, бо повинен бути полагоджений у двосторонніх переговорах. Тактика Вишинського оперта на демагогії, і він то нацьковує жидів проти арабів, то нібя пітримує арабів, роблючи завсіди щось протилежне до становища альянтів.

Німці просять ЗДА посередничати у спорі з французами

Бонн. — Д-р Томас Делер, голова західньо - німецької Вільної Демократичної Партії, що належить до коаліції канцлера Аденауера, заявив перед виїздом на три тижні до З'єдинених Держав, куди запросив його державний департамент, що він проситиме американський уряд посередничати у затяжному спорі з Францією за Зарщину. З'єдинені Держави, сказав він, досі не цікавилися безпосередньо цією справою, чи пак не встрявали в неї, але західні німці відчувають щораз виразніше, що справа Зарщини повинна вирішитись не в Парижі чи в Бонні, а тільки у Вашинґтоні. Конфлікт у зв'язку з Зарщиною, як відомо, є тепер головною причиною небажання французів ратифікувати західньо-европейський пакт Оборонної Спільноти.

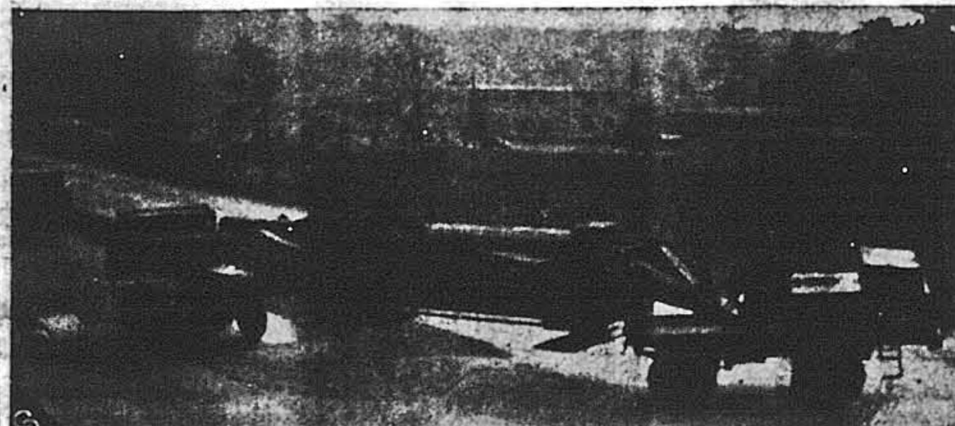
Амбасадорка Люс конферує з прем'єром Італії

Рим. — Американська амбасада Клер Люс відбула півторагодинну нараду з італійським прем'єром Маріо Шельба. Це була їх перша зустріч, дарма, що Шельба затверджений на становищі прем'єра вже більше як місяць (3 березня). Хоча про зміст їх розмови сказано лише загально, що вони заторкнули всі питання, „які цікавлять обидві держави", проте часописи пишуть, що предметом конференції були три найголовніші справи: 1) нехіть З'єдинених Держав давати замовлення на зброю і всякий виряд тим італійським фабрикам, де є високий відсоток робітників-комуністів, 2) все ще неполагоджений конфлікт між Італією і Юґославією за Тріест і 3) справа західньо-европейського оборонного пакту. Цей пакт, що його уряд якраз зголосив в італійському парляменті, але процедура затвердження його може потривати аж пів року. Шельба хотів би, щоб до того часу був вирішений спір за Тріест, бо це облегшило б цю ратифікацію.

Західня Німеччина відмовилась визнати східньо-німецький уряд

Бонн. — Західньо-німецький уряд остаточно й офіційно відмовився визнати в будь-якій формі східньо-німецький сателітський уряд. Канцлер Аденауер складе в цій справі офіційну заяву в парляменті. Три західньо-альянтські високі комісари погодились на текст тієї заяви. Тим часом східньо-німецькі комуністи викінчують разом із своїми совєтськими панами виготовляти текст „тимчасового мирового договору" і „східньо - німецько-совєтського пакту безпеки".

АМЕРИКАНСЬКА АТОМОВА ГАРМАТА НА НІМЕЦЬКІЙ АВТОСТРАДІ

Особове німецьке авто (зліва) виглядає як ліліпут біля потворної машини для перевозу американської атомової гармати, що виїжджає на німецьку автостраду біля Франкфурту та становить тепер важливий засіб альянтської оборони перед можливою совєтською аґресією в Европі

ЗДА ЗАПРОПОНУВАЛИ 6 ДЕРЖАВАМ „СПІЛЬНУ АКЦІЮ" ПРОТИ ЧЕРВОНОГО КИТАЮ

ЗДА І 6 ІНШИХ ДЕРЖАВ МАЮТЬ ПЕРЕСТЕРЕГТИ КИТАЙСЬКИХ КОМУНІСТІВ ПЕРЕД ДОПОМОГОЮ ІНДО-КИТАЙСЬКИМ ПАРТИЗАНАМ

Вашингтон. — Уряд З'єдинених Держав ужив перших конкретних заходів для поведення „спільної акції" у відношенні до Комуністичного Китаю, як про неї говорив Дж. Ф. Доллес у своїй минулотижневій промові. Державний Департамент звернувся до Великої Британії, Франції, Австралії, Нової Зеляндії, Філіппін і Сіяму з пропозицією вистосувати до уряду Комуністичного Китаю спільну пересторогу перед дальшою аґресією в південно - східній частині Азії, веденою в будь-якій формі. Державний Департамент відмовився подати пресі будь - які ближчі подробиці тієї своєї пропозиції, як також відмовився сказати щонебудь про отримані від названих держав відповіді у цій справі. Американська преса пригадує лише при цій нагоді цілу низку послідовних заяв державного секретаря Дж. Ф. Доллеса, що йшли по тій самій лінії: не вільно допустити до того, щоб південно-східня Азія дісталась в руки комуністів, бо це була б найповажніша загроза для екзистенції всього вільного світу. Найбільше враження від останніх заяв і конкретних кроків ЗДА у справі Індо - Китаю є у Франції. Тамошні настрої дуже поділені, бо коли з одного боку французи вдоволені, що їхня оборона Індо - Китаю стала вже в очах ЗДА і всього Заходу обороною взагалі вільного світу, то водночас індо-китайська війна все була і є у Франції дуже непопулярна і французи хотіли б її мерщій закінчити. Тим часом після останніх заяв президента Айзенгавера і державного секретаря Доллеса вони тратять надію на можливість „договоритися" з комуністичним Китаєм, щоб той заперестав підтримувати індо - китайських партизанів і таким чином допустив до замирення в Індо-Китаї. У Франції існує переконання, що теперішня політика ЗДА хоче зміцнити становище західніх альянтів на Женевській конференції. Пропозиція ЗДА, щоб 6 названих держав перестерегли китайських комуністів, не є ще безпосередньою заповіддю війни проти цих останніх, але промощує шлях до репресій проти китайського суходолу, якщо комуністичний Китай не взяв би тієї перестороги поважно і вважав, що це тільки „блеф".

Продовжується геройська оборона Дієнбієнфу

Сайгон. — Геройська постава французько - в'єтнамської залоги в індо-китайському закутку, де вже кілька тижнів кількакратно більша комуністична партизанська армія атакує фортецю Дієнбієнфу, звернула на себе увагу всього світу, — стверджує одностайно західня преса. Комуністи, які мають величезні втрати в людях і бойовому матеріялі, що його не щадять у своїх масових атаках, сповільнили наступ, але — як повідомляє французька розвідка — підтягують свіжі війська. Згідно з останніми вістками, комуністи стягають з різних частин Індо-Китаю 20,000 війська. Заїлість комуністичних фанатиків видно з того, що вони навіть не відповіли на пропозицію французького генерала встановити коротке перемир'я, щоб підібрати ранених. Комуністи обстрілюють санітарні літаки і гелікоптери із знаками Червоного Хреста. Тому всіх ранених в останніх днях тримають в окопах разом із здоровими вояками, бо неможливо перевезти їх вглиб краю.

Південна Корея хоче побільшити свою армію

Сеул. — Південно-корейський міністер зовнішніх справ П'юн заявив, що для Південної Кореї важливіше мати певність, що З'єдинені Держави допоможуть їй побільшити її армію, як їхати на Женевську конференцію, від якої Південна Корея не може сподіватися нічого доброго. Уряд Південної Кореї звернувся з офіційним меморіялом до ЗДА, щоб З'єдинені Держави дали зобов'язуючу заяву в цій справі ще перед 26 квітня ц. р., при чому недвозначно загрозив, що в противному випадку Південна Корея „не певна", чи візьме участь в Женевській конференції. Південна Корея — єдина держава з головних передбачених учасників Женевської конференції, яка ще не дала остаточної відповіді на запрошення взяти в цій Конференції участь. Армія Південної Кореї, створена американцями, має тепер 20 дивізій, а уряд Синґмена Рі хоче збільшити її до 35 дивізій, очевидно знову з американським вишколом і вирядом.

В СВІТІ

● У Південній Кореї арештовано за два останні місяці 28 комуністів під закидом шпигунства. З них 20 осіб належали до тої самої шпигунської організації.

● В столиці провінції Шантунґ, Тсінан, в Китаї, заарештовано чотирьох продавців харчових продуктів під закидом постачання несвіжих харчів китайським воякам на Корейському фронті. Розпочато також репресії проти торгівців деревом і фабрикантів меблів за „низьку якість виробів".

● Генерал Андерсон, командувач американського летунства в Кореї, прибув на триденні відвідини на Формозу. Часописи зв'язують його приїзд з фактом, що китайські комуністи зосереджують своє летунство на азійському континенті якраз навпроти Формози.

● Гайле Селассе, імператор Етіопії, приїде в травні з відвідинами до З'єдинених Держав. Після відвідин Вашинґтону й Ню Йорку, Гайле Селассе подорожуватиме по всій країні (Гайле Селассе вславився своєю відважною боротьбою проти збройного наїзду Муссоліні і повернувся на свою батьківщину аж після другої світової війни!).

● В Індії почався сильний рух за введенням проґібіції. В індійських провінціях Андар, Мадрас і Бомбай вже заборонено продавати алкогольні напої, за винятком нечисленних і контрольованих випадків. У парляменті в Делі зголошено вже відповідну резолюцію за введенням заборони алкоголю.

● У Західній Німеччині на 31% зменшилось безробіття з порівнянням з початком цього року. З понад 2 мільйони безробітних число їх зменшилось до півтори мільйона. У березні ц. р. був найбільший одномісячний здвиг німецького промислу за весь післявоєнний час.

● Західні альянти вперше видали розпорядження, яким видалили з Західнього Берліну д-ра Петра Павлова, лікаря, комуніста, який мав подвійне громадянство: французьке й болгарське. Він мешкав в американському секторі Берліну, де виконував лікарську практику, займаючись водночас активно комуністичною роботою, за яку був кількакратно арештований. Східньо - берлінські комуністи маніфестували в його честь у минулому році і назвали одну з клінік у Східньому Берліні його прізвищем. Він має у Франції дружину і двоє дітей і, видалений із Західнього Берліну та перебуваючи тимчасово по комуністичному боці міста, задумує вернутися до Франції, як її громадянин.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	5.25	Six months	5.25
На три місяці	2.75	Three months	2.75
В Джерзі Сіті і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$12.00	One year	$12.00
На пів року	6.50	Six months	6.50
На три місяці	3.50	Three months	3.50

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

П'ЯТЬ РОКІВ НАТО

Північно-Атлантійський Пакт проіснував уже п'ять років. Хоч не приніс він досі Европі тривкого та справедливого миру і не спинив совєтської агресії, проте налякав Совєти, ставши силою, з якою їм довелось рахуватись. Не одна з тих 14 держав, що входять в склад НАТО, на ділі слаба, навіть дуже слаба й вона не могла б налякати Кремль. Але всі вони разом, і при американській допомозі, стали таки „могутньою твердинею вільного світу", як це заявив президент Айзенгавер, згадуючи 5-річчя НАТО. Це теж „символ об'єднання вільних людей в добі небезпеки", говорив далі президент, підкреслюючи, що ідеал „незалежности" був тим стимулом, який звів ті різні нації докупи.

Ніхто не питає сьогодні, чи НАТО потрібне. Не було б потреби його мати, якби Об'єднані Нації були тою міжнародною установою для забезпеки миру в світі, якою вони повинні бути. На жаль, так не є. Справедливий мир постійно саботують в Об'єднаних Націях кремлівські представники. Совєтське вето не дає змоги ОН розвинути свою мирову програму. Що більше: Совєти, як агресор, засідають далі в Об'єднаних Націях. Тому не диво, що вільний світ мусить шукати іншої оборони проти наступу червоно-московського імперіялізму. З таких причин створено НАТО, те саме є причиною Европейської Оборонної Спільноти.

Москва вела неперебірливу кампанію проти НАТО від самого початку існування цієї міжнародної оборонної організації, заповідаючи їй раз-у-раз скору смерть. Тому теж дуже дивним може декому здаватись, коли Кремль виявив тепер охоту вступити до НАТО. Нічого дивного тут нема. Це тільки спроба Москви влізти до НАТО з такими самими мотивами, якими вона керується в Об'єднаних Націях. Москва добре знає, що НАТО створено тільки для оборони Заходу проти нападу з її боку. До того самого змагає також і Европейська Оборонна Спільнота, що є ще дальшим кроком вперед у воєнній підготові на випадок спровокованої Москвою війни. НАТО з Совєтами, як членом, зліквідували б відразу всі оборонні пляни Заходу. „Як об'єднуються вільні люди, то їм ніяка небезпека не страшна", каже президент Айзенгавер. Небезпека для вільного світу настала б щойно тоді, коли б він об'єднався з світом тиранії.

Секретар стейту Доллес, промовляючи з нагоди п'ятиріччя НАТО, зазначив одверто, що Москва намагається знищити цю організацію та порізнити її членів, але це їй не вдасться. Не вдасться їй також і трюк з пропозицією стати членом НАТО.

З американського боку найважливіше те, що НАТО спричинило великі зміни у відношенні ЗДА до вільного світу. Це ж Америка ввійшла в мирний час у військовий союз з 13-ма іншими державами, підпомагаючи їх економічно, фінансово та збройно. Таке бувало досі тільки в час війни, а не в час миру! Теж пам'ятаймо, що НАТО — це щойно перша фаза оборонної акції проти Совєтів, бо друга, багато важливіша — це Европейська Оборонна Спільнота. Це останнє це вже щось таке, що має постійно залишитись як Федеральна Армія вільних народів. Тому саме Кремль так гостро поборює ту другу фазу, вважаючи її великою небезпекою для своїх дальших імперіялістичних плянів.

НАТО, як і Европейська Оборонна Спільнота, подумані Заходом на те, щоб, набравши сили, приступити до полагоди таких важливих проблем, як обмеження збросння та контроля атомових бомб. Але й це мало б наступити щойно тоді, коли Совєти були б згідні полагодити передше певні політичні проблеми, отже в першу чергу справу загарбаних ними країн, чи тих, що є в сфері їхніх впливів, себто під диктатом Москви. Це добре відоме Москві. Одначе вона, хоч постійно говорить про мир, ті питання вимикає, або розв'язку їх явно саботує. Якби не НАТО і воднева американська бомба, Москва цілком певно була б сьогодні вже в Парижі й Римі, а те, що вона заявила про свою охоту вступити до НАТО, вказує наглядно, кого й чого вона боїться. З цього вільні народи, згадуючи за п'ятиріччя НАТО, повинні витягнути розумні консеквенції, стаючи з року на рік щораз сильнішими і більш об'єднаними в плянуванні справедливого й тривкого миру для всіх вільних і невільних народів.

Маленков розщедрився

Як повідомляє московське радіо, Максиміліян Маленков порадував населення Совєтського Союзу новим подарунком. В Москві урядово проголошено про зниження цін на 70 назв товарів „народної потреби" в роздрібному продажі. І так, ціни на харчові продукти знижено на 5-10%, на текстиль — від 10 до 15%, хліб пшеничний і житній на 5%; також знижено ціни на чай, черевики жіночі та мужеські, дитячі іграшки і т. д.

Деякі коментатори пояснюють, що чергове зниження цін в Совєтському Союзі (від часу закінчення останньої війни чи вже не третє) є одним з доказів на те, що Маленков свого слова таки додержує і дбає про заповіджене ним після смерти Сталіна поліпшення добробуту совєтського народу. В бажанні нового диктатора здобути собі прихильність населення сумніватися не приходиться. Одначе, вже з першого погляду на новий кремлівський „прайс-курант" можна бачити, що нове зниження цін на продукти „народної потреби" лише в зовсім малій мірі стуляє широко розчепірені „ножиці" совєтської економіки — розбіжність між цінами товарів і реальною заробітньою платнею пересічного робітника та оплатою трудоднів колгоспника.

Зрештою, обнизити ціни на товари ще не означає дати їх покупцеві до рук. В одному протисовєтському анекдоті продавець стоїть на порозі крамниці і на всі запити покупців мелянхолійно відповідає: „Нема!" Тепер маленковський продавець на всі запити покупців після зниження цін на товари казатиме: „Є! Будь ласка!" Але це не значить, що на ці продавцеві слова упадуть з неба неіснуючі черевики, сало, масло і інші „дефіцитні" товари. А втім не виключене, що для скріплення своєї диктатури маленковська кліка може й поступитися, і таки не з усього продукованого колгоспами масла вироблятиме гармати.

Недавно в Москві відбулося урочисте відкриття „ҐУМ"-у — державного універсального магазину, де, як читаємо в московських газетах, можна дістати „абсолютно все". Цей „показовий універмаґ", створений на наказ Маленкова, — має наочно свідчити чужинецьким дипломатам про те, що Кремль слова на вітер не кидає, і що направду в Совєтському Союзі починається ера добробуту й достатку.

Тисячі зголоднілих покупців день-у-день штурмують прилавки цієї багатоповерхової крамниці, за якими височіють гори рожевої шинки, вудженої та вареної ковбаси, різноманітних консервів і всяких інших смачних речей. У відділі домашнього начиння московські господині ахають на вид блискучих рондлів, пузатих самоварів та необхідних у побуті совєтської родини „примусів". В окремому відділі люди тиснуться до радіоапаратури, телевізорів і холодилень, з подивом оглядаючи ці виплоди винахідницької думки. В ювелірному відділі за грубим склом совєтські громадяни можуть обсервувати брильянти, топази, рубіни, коштовні футра і навіть золото — у різних ювелірних виробах і в плитках.

А проте, маленковський трюк з „універмаґом" мало кого переконає в тому, що з приходом його до влади совєтські річки попливли молоком і медом. Ковбасні гори в гастрономічному відділі для кількамільйонового населення Москви — висловлюючись фігурально — як собаці муха. Хібащо одному москвичеві на тисячу пощастить протискатися до прилавку і купити чогось з тієї благодаті. А інші відділи „універмаґу" — призначені лише для „совєтської буржуазії", бо робітник і службовець можуть оглядати їх хіба, як відділи музею, де нічого не вільно рушити рукою. Ще б пак, радіоапарат коштує тут 765 рублів, телевізор (з екраном завбільшки як аркуш паперу) — 2.250 рублів, жіночий годинник — 1.842 рублі, мужеський — 1.265 рублів і т. д. Для робітника і службовця, які заробляють місячно 700-800 рублів, звичайно, всі ці товари недоступні. А що вже й казати про колгоспника з його трудоднями!

Ще в пам'яті підсовєтських людей так званий „Інтурист" — широка мережа крамниць з харчовими продуктами, — створена в голодних роках 1931-1933 нібито для обслужування чужоземних туристів. У цих крамницях можна було дістати також „абсолютно все", але — тільки за золото: обручки, сережки, годинники. Ось через цього „Інтуриста" совєтська влада і виманювала від голодних громадян їхнє золото, що його вони приховали ще від царських часів.

Ще трохи раніше совєтська влада не виманювала, а „вигрібала" у своїх громадян золото. Так звана „кампанія по викачуванню золотих цінностей" — чи не найжорстокіша з усіх будь-коли переведених большевиками. Почавшись з церков (з Києво-Печерської Лаври золоті ризи, хрести, паникадила та ін. вивозили тоді возами), вона охопила найширші верстви населення. І досить було найменшої підозри, що той чи інший громадянин має трохи золота, щоб вночі вдерлися до запідозреного представники влади, зламали підлогу, позривали тапети і забрали того громадянина на тортури, аби видерти у нього „миколаївську" десятку.

Тепер в столиці СССР золото продається вільно в державній крамниці. Як повідомляє московський кореспондент „Ню Йорк Таймсу", кожен громадянин може купити собі за 2.800 рублів золоту плитку вагою в одну унцію. Одна унція золота коштує в ЗДА 35 долярів. Якщо взяти під увагу, що за офіційним курсом 1 доляр дорівнює 4 рублям, виходило б, що одна унція мала б коштувати 140 рублів. По такій приблизно ціні продає Москва совєтське золото закордон. А тим часом з своїх власних громадян здирає рівно в двадцять разів більше. А чи відомо світові, звідки це совєтське золото походить? Певна річ, що „викачаного" в 20-их роках з церков і населення золота в Совєтському Союзі вже давно немає. Воно пішло закордон — в оплату за різну машинерію, щоб виробляти зброю, на розпалювання революції в Німеччині, Мехіко, Абесінії, — за це золото страйкували в 1924 році англійські гірняки, творилися „інтернаціональні бригади" в Еспанії, утримувалися партизанські загони теперішнього китайського диктатора, цим золотом оплачувано шпигунів, диверсантів та інтелектуалістів, що з високих катедр проповідують комунізм.

Сьогоднішній совєтський золотий фонд зовсім іншого походження. Кожна його унція оплачена великою кров'ю. Десятки і сотні тисяч в'язнів, імена яких знає лише МВД, створюють цей фонд в неймовірно тяжких умовинах совєтської каторги. А сотні тисяч совєтських каторжан, що видобували це золото, навіки залишилися у вічній мерзлоті тундр, на „золотих приісках". Такого самого походження і всі ті брильянти та рубіни, виставлені за вітринами московського „універмаґу."

Перебираючи владу по Сталінові, Маленков із своєю клікою урочисто обіцяв поліпшити життя підсовєтських народів у найближчі три роки. Забезпечити його бодай картоплею, хлібом і мануфактурою. Перевести широку амнестію ув'язнених. Вивести літературу й мистецтво на широкий шлях розвитку. Покищо нічого цього немає. Совєтська преса день-у-день нарікає на „прориви" на колгоспному фронті". Промисловість недовиконує плянів. І твори совєтських письменників все такі ж сірі, убогі духом і знівельовані. А про „золоті приіски" в жадній газеті згадки немає.

В. С-ко.

Я. Падох

Як підписуватись?

(Послання до мовознавців)

Ось запахло весною, і просять мене пластуни: напишіть щось про минулорічні табори. Пригадайте молоді чар таборового життя, а батькам — рум'янці на обличчях їхніх дітей та бронзову шкіру на їхніх грудях. Хай молоді лаштують наплечники, а старші — гроші на нові табори.

Задумав описати життя табору в суботу й неділю, тобто англійський „вікенд". Але назви для статті не можу знайти. Треба б підшукати слово, одне, коротке і вимовне. Кінець тижня — і два слова і буденні слова! Не віддають ні змісту, ні настрою чарівного „вікенду", до якого з тугою линуть думки впродовж довгих п'яти днів біля фабричних машин, у задушливих кімнатах, мільйонових міст із застояним повітрям. Та й це не само закінчення робітного тижня, це ж два найдовші й найважніші дні, винагорода за труд, розвага після буднів. Це — відпочинок і гра, риболовля й мистецтво, сніг і лещата взимі, сонце і вода літком. Що б це віддати, треба окремого, чарівного слова, що б блистіло сонцем і пахло живицею. Де його знайти? І кому його шукати?

Та й чи тільки це одне слово. Скільки чужомовних означень наглячої, щоденної потреби жде на рідне слово! Побут в чужомовному краю, до того ще краю найвищого життєвого рівня, найрухливішого промислу та геніяльної винахідливости ставить перед усіма, зокрема перед іміґрантами з країв нижчого стандарту життя та упромисловлення, вимогу приймати наслiпо чужомовні назви та окреслення, або поспішно утворювати власні. Найбільш популярними прикладами цієї наглячої потреби є, без сумніву, такі предмети, як рефриджерейтор, льондра, собвей, фера, телевізійний апарат, пламбер і сотки інших подібних. Величезна більшість наших земляків вживає в українській мові чужих назв, інколи тільки українізуючи їх кінцівки чи вимову. Задовго вживає. І призвичаюються до них. А відома річ, що відзвичаїтися від засвоєного, хоч би й дивачного слова, так само важко, як змінити раз помилково вивчену вимову чужих слів.

Без сумніву, в нашій мові знайдеться вже чимало готових слів, які можна прикласти до навіть найновіших винаходів сучасної техніки. Напевно багато наших слів можуть поширити своє обмежене значення і з користю вживатися на означення нових, чи досконаліших предметів. А втім, мова не є непорушне „табу", вона сама розвивається і допомагати їй розвиватися ніякий злочин. Тим то нам треба ждати від наших мовознавців, щоб вони прийшли всій нашій громаді з поміччю. Популяризувати існуючі, але не вживані, або мало вживані слова, стирати з них порох забуття, модернізувати застарілі і підшукувати в потребі слова нові — це та громадська служба, невідкладна служба, яку повинні і єдино можуть виконати наші вчені мовознавці.

Колись на рідних землях ми дуже пильно дбали про чистоту нашої мови. Сливе в кожному часописі і журналі були окремі мовні кутки, які педантично підмічували промахи супроти правил нашої мови та її словництва. Наші мовознавці в той час були незвичайно рухливі й аґресивні. Ми ж тямимо, скільки в нас було загальних українiстичних журналів, „загальність" яких здебільшого обмежувалася до питань нашої мови і літератури, так, ніби на тих двох ділянках обмежувалося все українознавство. І ми не тільки поширювали нашу літературну мову на наш загал, але й розвивали її та пристосовували до нових вимог життя. І це було там, на рідних землях, де українське населення вже само собою запевнювало автоматизм розвитку його відвічної мови.

Як же інакше виглядає ця справа сьогодні. Саме тут, де лише на дрібних островах серед чужого мовного океану вживається наша мова, мовне питання таке занедбане, як ледве яка інша ділянка нашого національного життя. Може десь в кабінетах чи архівах наших учених мовознавців і пишуться та зберігаються цінні мовознавчі праці, — про це спорити не будемо. Але громадську службу для нашого загалу наші мовознавці занедбали. І ще чи не єдиною ясною зорею серед нашого мовного хаосу світять наші, і то далеко не всі, часописи, які не ощаджують грошей на мовну коректу, пригадуючи широкому читачеві, що його понівечена й густо перетикана чужими (теж спотвореними) словами, мова — це не мова українського народу, це взагалі ніяка мова.

Та не тільки питання нових слів, які відповідали б духові нашої мови, стоїть занедбане й нерозв'язне перед нами. Таких питань куди більше. Згадаймо про одне з найпекучіших: транскрипцію наших прізвищ. Американські іміґранти, які в своїй рідній мові вживають латинської азбуки, і ті мають важкі проблеми, зв'язані з вимовою своїх прізвищ у цім краю. Наскільки ж трудніше питання вимови наших прізвищ, яке комплікується проблемою їх транскрипції в англійській мові. Яка транскрипція наших прізвищ зобов'язує нас в цім краю: латинська, в якій здебільшого писалося метрики західньо-українського населення, чи польська, яку шахрайством і під поліційним примусом вводили в наші метрики польські державні суди при допомозі кримінальних вироків? Чеська, яку наші европейські славісти пропонували стосувати до всіх нелатинських слів, але якої назагал не стосують англомовні краї, чи може німецька, з а л и ш о к-пам'ятка „остарбайтерської доби", мільйонової української маси? Є й ще інша можливість, яка бодай немовознавцям видається дуже логічною: англійська. Коли б за нею не промовляло ніщо більше, тільки те, що величезна більшість земляків вже не покине цього краю і що так їхні прізвища зможуть легше зберегти їхню оригінальну вимову, ця можливість стає теж дуже реальною.

Є чимало аспектів цього єдиного питання. Немовознавцеві їх перелічити не-

(Закінчення на стор 3-тій)

Скільки є українських федералістів?

Деякі приватні особи, а також організації одержали недавно через пошту друковані на циклъостилі летючки за підписом „Центрального Комітету Об'єднання Українських Федералістів-Д е м о кратів". В цих летючках голова цього „Центрального Комітету", Федор Богатирчук, звертається з просьбою допомогти йому видавати далі газетку „Федераліст-Демократ". Бо, як пише він, „можливо, Вам вже відомо, що нам відмовлено в усякій фінансовій допомозі на видання газети".

Справді, українському загалові вже відомо, що Комітет Визволення від большевизму позбавив стипендій не тільки так зване „Об'єднання Українських федералістів-Демократів", а з ним і п'ять „українських" федералістичних партій, , що народилися в Німеччині впродовж одної ночі, — але й всі інші партії, що належать до КЦАБ'у. І, позбавлені фінансової допомоги, залишились „українські федералісти" в прикрій ситуації, бо, як кажуть, не в тім сила, що кобила сива, а в тім, що не везе...

Пан Богатирчук у своїх летючках пише: „Отже, ми мусимо покладатися тільки на самих себе: зберемо гроші — буде й газета, в інакшому разі доведеться припинити видання..."

Була газетка „Федераліст-Демократ" — нема газетки „Федераліст-Демократ", і нікому, крім членів її редакції, від того ні тепло, ні холодно. Хібащо трохи менше стало в Америці задрукованого нісенітницями паперу. Одначе, Богатирчукові та його працедавцям дуже кортить видавати свою газетку, і тому він закликає всіх „активістів" і „симпатиків" ОУФД — „зберегти видання газети, конче потрібної для поширювання федералістичних ідей".

Цікава річ, скільки ж є всіх тих „українців-федералістів", що до них звертається Богатирчук?

Відповідь на це питання дає сам Богатирчук. Але дає в „зашифрованому" вигляді. Він пише: „Кожне число газети, щоб його видрукувати, коштуватиме 170 долярів. Встановлюючи в свій час річну передплату в 2 доляри, ми сподівалися на субсидію. Зараз же при такій розцінці ми повинні мати багато передплатників, щоб зводити кінці з кінцями. Отже, необхідна жертвенність тих, що співчувають федералістичному рухові..." Не спиняємося на деяких нелогічностях у цьому вияснені, а цитуємо далі: „Іншими словами потрібно, щоб кожний з активістів забезпечив щомісяця 10 долярів на видання газети".

Для школяра, що опанував аритметичне правило ділення, не тяжко здогадатися, скільки ж то є в Америці всіх „українських „федералістів". Для цього треба 170 поділити на 10. Виходить, усіх федералістів є 17! А проте, здається, навіть це скромне число значно перебільшене уявою Богатирчука.

„Український федералістичний рух", як коньюнктурне твориво, що на нього розраховували його фундатори, як на таран, який мав би проломити український самостійницький фронт — себе ніяк не виправдав. Дитина народилася мертвою. З нічого не постало нічого. І в зв'язку з цим пригадуємо популярний в 1917 році анекдот про Керенського, коли їздив цей „г л а в н о у м о вляючий" по фронтах, закликаючи солдатів воювати за „єдину й неділиму". Схиляючись над окопом, Керенський запитує: „Скільки є вас, товариші?" — „Один!" — відповідає хтось похмуро з окопу. „Ну, то, будь ласка, не розходьтеся!"..

І. К-ко

Іван Смолій

БАНДУРА

(Оповідання)

(5)

Оленка і Яро приймали її щиро. Вона відчувала це, вони ждали на неї. Разом вибиралися над ріку, на веслування, а найчастіше сиділи вдома. Тоді Яро грав на бандурі, а вона слухала залюблена і чар, що овіяв її з першого разу, не проминав. Він радів її приходом, вони говорили вже багато про всячину. А потім, коли пройшли довгі місяці знайомства, коли вже стали називати одне одного на „ти", він одного разу зважився на те, чого й не сподівалася.

Старих Коржів не було вдома, а Оленка вийшла, вигадавши собі якесь діло. Яро грав на бандурі. Сиділа близько нього, розмріявшись. Він урвав нараз гру на половині рефрену і поклав руки на струни.

Сполохалася несподівано, глянула на нього.

— Що сталося?

— Струна урвалася, — промовив він якось невміру поважно. — Це я так. Всі вони цілі, — продовжав далі. — Тільки от... приглушу їх. Я хочу слухати твого голосу. Про що ти думала, коли я оце грав? Ну, скажи! Ти заплющила очі, а я читав з твого обличчя, що ти не слухаєш вже мене, думаєш щось важке і сумне.

— Та що ти! Про що я думала? — Їй важко було самій з'ясувати собі оту повінь думок, і не думок, а настроїв, фрагментів зачутих розмов. — Я не знаю, про що я думала.

Він здивувався. Невже ж вона не знає? А от він знає, про що думає кожної днини з того часу, коли...

— Коли що? — запитала зацікавлено.

— З того часу, коли зустрів тебе! — промовив він тоді, не зводячи з неї очей.

Зашарілася, вирівнялася в позі, поправляючи одяг. І не знаходила слів, щоб відповісти йому щонебудь.

Він відірвав руку від струн, і струни здригнулись, загули безладно. Повільно відклав бандуру, обіпер її об спинку канапи, підвівся і сів зовсім близько біля неї.

Вони мовчали довго, не знати скільки. Вона ждала його слів, але їх не було.

— Льоля! — промовив він згодом. — Ти знаєш все. Навіщо тут слів? Ти бачиш добре. Я не можу далі жити в непевності. Я мушу знати, що думаєш ти про мене, що почуваєш?..

Вона відповіла тоді зразу й здивувалася, чому саме так відповіла, звідки в неї ці слова.

Що вона думала? Вона щойно тепер усвідомила собі. Коли він грав, вона думала про них обох. Ще й не запитавши себе, відповідала собі і йому, яке те все їх знайомство несподіване і... поплутане.

— Ти ніколи не бачив моєї тети?

— Очевидно, що ні.

— І в кляшторі, що он коло вас, не був?

— Ні. Там я не був.

— А я там зросла. І тепер у тети. І не знаю, як це попала до вас. І таке те все дивне-дивне. Аж страшно. Ти знаєш, ми... іншої віри. Чужі. Якби тета Клявдія знала, що я у вас, у такій родині, вона б може й не повірила, що щось таке можливе. А сестра Геновефа... то настоятелька кляштору — вона б викляла мене!

— Льоля! — шепнув він, наче зойкнув.

— Пожди! А твої батьки! Вони добрі, гарні люди. Алеж хіба не бачу, як злякано дивляться на мене, коли з'являюся у вашій хаті. Може прочувають, що горе несу в вашу родину.

— Льоля! Яка ти жорстока! — зойкнув він тоді. — Це все неправда. Це все людські пересуди. Що з того, що іншої віри, а от як нам добре. Всі ми однакові люди. Колись, колись напевно ті пересуди щезнуть, навіщо вони? От ти слухаєш музику, ти сприймаєш її, ти розумієш її і переживаєш ту саму радість. І яка б людина в світі, якої б віри не була, вона сприйме її, зрозуміє її. Така повинна б бути в світі й мова, зрозуміла для всіх однакова.

— Який ти чудний з своїми думками.

— А чом же? Все можливе, воно колись так і буде. І ми повинні знайти в собі досить сили, щоб вже сьогодні опиратися цим пересудам. Ти скажи, скажи тепер одне. Я мушу знати, що ти думаєш про мене, чи палить тебе це саме почування? Льоля!

Непоборна сила була в тому його поклику. Не стямившись, вона простягнула руку, щоб втихомирити його. Рука лягла на його рамені, торкнулась чуприни.

Вони обнялися тоді, щоб пережити тривожне почуття першого поцілунку, що визначив їх відношення. Вони стали зустрічатися тепер щоднини то вдома, то в місті, а найрадше у паркових закутинах. Весна була, як і треба, закоханим. У повному чарі цвіли і відцвітали сади, ярілі квітники, п'янили запахами в теплі вечори. Вона ждала зустрічі як єдиної події, що виповнить собою день. Вона відкривала в Ярові щораз нові милі прикмети. Який він ніжний, уважливий. Який добрий!

У неї витворилася звичка, пригорнувшись, покласти голову на його груди і мовчати. Його віддих ніби вколисував її, його обличчя схилялося над нею, а рука пестила косу. Згадувалася материнна ласка, наче в сні, давно-давно. Ніхто більше не пестив її так, ні в чиїй долоні не було стільки тепла й ніжности.

А Яро говорив. Інколи її мовою, інколи своєю. Слухала спершу незвично. Але ця проста, мужича ніби мова, в устах Яра звучала як мелодія. Вона слухала, як глибокий баритон то стихав, то знімався хвилями... Він студіює право. Вже закінчує. Коли б гроші, відкрив би канцелярію. Або коли допустять, може стати на працю в якомусь уряді. Але які ще в нього пляни, які пляни! Він любить над усе музику. Вчиться теж в Музичному Інституті. А найкращий інструмент — це бандура. Він часто виїздить на виступи, його запрошують скрізь на концерти. Їх кілька бандуристів збирається разом.

Він замовкав, а потім обережно продовжував снувати свої мрії про їх спільне життя, спільне майбутнє. Гарно можна б жити. Штука життя — це велика таємниця. Живуть на одному світі люди, ті вдоволені та щасливі, а другі сумні та пригноблені. Штука життя. Це наче вміння підхопити правильний ритм, взяти правильний тон. Щоб не фальшивий. Щирий тон бринить у нескінченне, людське вухо вже не вловлює його, а серце вловить. Життя молодих людей у гармонії. Щоб попали в той самий тон. Тон щастя. Все в їх руках, все залежить найперше від них самих. Чи правда ж?

Він уривав свою мову, нахилявся над нею і заглядав в її очі.

— Очі як зорі! — казав він, і вона слухала заворожено в нестямі. Як зорі! Глянь на зорі!

Це підкрадався вже справді теплий вечір. Злилися в темні сильветки кущі і паркові дерева. А над ними стояло вечірнє небо, і зорі загорялися одна по одній. Зорі ближчі і дальші, ген-ген, тільки цяточки за мільйонами літ. Яка глибінь! Щораз видніший Молочний Шлях, і зорі по ньому розсипані...

— Впали зорі на срібну дорогу!

Так він сказав тоді, оцю фразу пам'ятала все. Незнане досі почування охопило її тоді, якийсь порив, легкість і світлість. Наче відірвалися вони від землі, і, обнявшись, летіли дві зорі в просторах, осяйні, чисті.

— Зорі теж знають вірність. Добровільну і досмертну, — шепотів він. — У радості і горі. Ось сім зір впряглося в Великий Віз і кружляє вірно по всесвіті. Ось нерозлучні Близнята. Вийдуть над ранком з-за обрію Косарі...

Присягнули одне одному тоді вірність зоряну. Щоб не знать що було. Наче прочуваючи прийдешнє.

Поль Половецький

ДВАНАДЦЯТЬ ЗАГАДОК СФІНКСА

(5)

Але надія читача швидко захитується, коли він натрапляє на перелік соціяльно-культурних здобутків в ССCP, написаних точнісінько так, ніби автор мав перед собою інструкцію агітпропу К ВКП(б). А далі — і зовсім зникає, коли читач починає бачити крутійство автора з приводу „діялектичного стрибка в безодню", або просто кажучи, „пропащих душ" в кількості 5,520,000.

Проф. Лорімерові мусіло б бути відомо, що зріст населення в нормальних умовинах підлягає законові кривої органічного росту, що подається в курсі вищої математики. Коли взяти за основу дані перепису 1926 року і відсоток річного приросту за 1921-1926 роки, то теоретично підраховане число населення СССР мусіло б становити на січень 1939 року 190 мільйонів осіб, а в дійсності перепис дав лише 170 млн., тобто — на 20 млн. менше.

Не згадавши про це ні словом, проф. Лорімер на всі лади намагається зменшити „стрибок в безодню", і з цією меток „рачкує" від даних перепису 1939 року до 1933 року, і одночасно, вірний своїм принципам, „авторитетно", „науково" пояснює це явище зниженням відсотка народжуваности і збільшенням відсотка смертности, які, мовляв, мали місце в період реконструкції народного господарства СССР, забувши про поданий ним же графік, де маємо предложені висновки щодо смертности. Щождо зменшення української людности за 12 років на 3,124,000 осіб, за його даними, то він пояснює це дуже просто, згідно з настановами і вказівками Кремлю: „Це трапилося тому, що велика кількість українців під час перепису 1939 року записалися росіянами".

Таким чином, в праці проф. Лорімера в імені „Ліґи Націй" задокументовано для теперішнього і майбутніх поколінь, що ніякого голоду в Україні в 1933 році не було. І це „не було", мов ніж, крає серце кожного з нас, бо ж не тільки ми, а й цілий світ знає, що штучно витворений голод поклав у домовини мільйони наших батьків, братів і сестер.

Чи можна знайти з психологічної точки зору якесь обґрунтовання і вияснення подібного фальшування історії?.. Адже лорімери, снуючи свої псевдонаукові висновки, або Далін, покладаючись на Лорімера в своїй праці „Нова совєтська імперія", вони ж знали, що рано чи пізно їх праці будуть обернені в попіл, а раз так — то й їх імена. І все ж вони свідомо сіють неправду. Чому? Що за філософія криється під цим покривом брехні, оздобленим написом „Ліґа Націй?.."

Щоб відповісти на це питання, я дозволю собі розвинути тезу про примат зла.

Як відомо, американська преса свого часу багато приділила уваги останній світовій війні. Бувший головнокомандувач альянтських військ в Европі, а тепер президент Айзенгавер, видав, навіть, спеціяльну книжку, під назвою "Crusade in Europe", а під час виборчої кампанії в Бостонській промові ужив таке речення: „Сім років тому свобода перемагала в найбільшому, поході. Сьогодні свобода захитується, а комунізм маршує".

Чи не вносить це твердження сумніву і зневіри в уми людей про саме поняття і суть хрестового походу чи то кампанії свободи?.. Чи нема тут чогось парадоксального в цьому твердженні, особливо, коли прийняти до уваги, що внаслідок тієї кампанії свободи опинилося під владою диявола ще 600 мільйонів людей?..

Проте, про дібрання відповідної назви нам нема чого турбуватися: історія добере сама, так само як і місце президента Рузвелта в історії, про якого вже тепер деякі американські історики та військовики висловлюють думку, що першопричиною сучасного безмежно трагічного стану був Рузвелт, а деякі історики дійшли навіть до того, що пишуть: „Перл Гарбор був спровокований Рузвелтом". Я торкнувся питання кампанії в Европі та ролі Рузвелта лише тому, що вони тісно пов'язані з питанням примату зла, яке для всього світу, а для нас українців зокрема, має надзвичайно важливе значення.

Де лежить першородне зло сучасних турбот, неспокою і упадку моралі? В Кремлі чи в Берліні?..

Ми, українці, добре знаємо, що в Кремлі! І весь світ знає, що в Кремлі, а не в Берліні.

А от деякі американські політики стоять чомусь, як і перше стояли, на діяметрально протилежних позиціях.

(Продовження буде).

ЗАКЛИК

ЗЛУЧЕНОГО УКРАЇНСЬКОГО АМЕРИКАНСЬКОГО ДОПОМОГОВОГО КОМІТЕТУ В СПРАВІ

ВЕЛИКОДНЬОЇ ПИСАНКИ 1954 РОКУ

В порозумінні з Українським Конгресовим Комітетом, Злучений Український Американський Допомоговий Комітет проголошує, що цьогорічна

ВЕЛИКОДНЯ ПИСАНКА

призначена в цілості на його ХАРИТАТИВНО-ДОПОМОГОВІ І ПЕРЕСЕЛЕНЧІ ЦІЛІ.

Збірка триватиме в місяцях квітні і травні 1954 року.

Згідно з порозумінням із УКК, Злучений Український Американський Допомоговий Комітет не отримує тепер ніяких грошей з Українського Народного Фонду, який збирає УКК. Тому саме ЗУДАК переводить збірки з нагоди Коляди і Писанки, призначені на його харитативну і переселенчу діяльність.

Під теперішню пору перед ЗУАДКомітетом такі завдання:

1) докінчити переселення всіх тих українців, які зареєстровані в секції „3 сі" закону про Ді-Пі з 1948 року,
2) полагодити справу переселення українських втікачів згідно з постановами нового переселенчого закону з 1953 року,
3) допомагати далі матеріяльно хворим і непрацездатним, які є під постійною систематичною опікою ЗУАДКомітету,
4) перевести розподіл і розсилку харчевої допомоги, яку приділив американський уряд,
5) поширити працю Суспільної Служби ЗУАДК на потребуючих українців у ЗДА і поза їх межами.

Ці завдання вимагають великої праці, як і великих грошевих засобів. Вся діяльність ЗУАДКомітету оперта на співділанні і жертвенності української громади у З'єдинених Державах Америки, тому теж успіхи ЗУАДКомітету в переселенні, чи в матеріяльній і правній допомозі розкиненим по всій землі українцям — це успіхи американсько-української спільноти. Всебічна співпраця і жертвенність української американської громади дасть запевнення, що ті великі завдання, які стоять перед ЗУАДКомітетом, будуть виконані. Злучений Український Американський Допомоговий Комітет врятував уже десятки тисяч українських скитальців від загибелі та допоміг їм почати нове, спокійне життя. Але ще залишились на скитальщині десятки тисяч українців, які далі ждуть на рятунок і допомогу. Українці в Юґославії прямо голодують. Можна сказати, що допомоги від українців на вільній американській землі потребують українські втікачі в цілому світі.

З нагоди Великодня пам'ятаймо про наш обов'язок братерської любови і зложім на дальшу працю ЗУАДКомітету свою пожертву як:

Писанку,
Членський внесок,
Зворот заборгованости за кошти переселення,
Ашуранс для переселення нового емігранта.

Не ждіть, аж прийде до Вас збірщик із нашою листою, а шліть самі свій даток на Писанку на адресу Комітету:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
P. O. Box 1661, Philadelphia 5, Pa.

Хай не буде між нами ні одного, який не жертвував би на ці благородні цілі з нагоди радісного свята Божого Воскресення. Хай відізветься, зокрема, серце тих, які ще самі недавно вижидали помічної руки своїх заокеанських братів.

В надії, що теж і цього Великодня пам'ятатимемо за наших рідних, вітаємо святковим

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

усіх українців, як тих, що вільно живуть серед вільних, так і тих, яким допомагаємо стати самостійними і вільними.

ЗЛУЧЕНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ ДОПОМОГОВИЙ КОМІТЕТ

Як підписуватись?

(Закінчення зі стор. 2)

можливо. Але всю трудність проблеми виявляє питання, яке ставить собі кожний з нас, а саме:: що важливіше з погляду особистого і національного — зберегти правильну вимову українського прізвища чи можливо зближений до рідного правопис (спеллінґ)? Чи оцінюючи питання з обох названих аспектів краще, щоб ім'я відомого нашого тутешнього правника Романишина зберегло в англійській вимові свою оригінальну вимову чи оригінальний правопис? Одне слово, що краще: Романітіон (Romanition), яке в вимові ідеально віддає українську вимову прізвища, чи Романишин, яке англієць прочитає в дивовижний спосіб?

На це питання знову слід відповісти нашим мовознавцям. І то відповісти можливо негайно. Аджеж саме тепер зближається п'ятиліття приїзду до З'єдинених Держав головної хвилі нашої нової іміграції, і тисячі наших земляків будуть в найближчі місяці й роки наново, і можливо назавжди, устійнювати правопис та вимову своїх прізвищ. Хто ж краще за наших мовознавців може порадити їм, як слід устійнювати їхні прізвища?

А питання це ніяк не є питанням виключно особистим, чи родинним. Воно є однаково і питанням національним. Адже ж і прізвища мають свою мову, і вони репрезентують націю. Чи ж популярність Ірляндії в цім краю не зв'язана великою мірою з поширеними тут типовими ірляндськими прізвищами?

Закінчили ми в нашій масі бути в цім краю австрійцями, москалями, мадярами чи поляками, закінчімо теж громадно, солідарно і з різними, чужими нашій і англійській мові написанням наших прізвищ. Бо коли наше прізвище напишемо, наприклад, у типово польський спосіб, тоді наше прізвище і надалі буде робити пропаґанду полякам, а не нам.

Я знаю, на ці завваження відповідь уже може наперед готова. Мовляв, вони є вислідом непоінформованости. Аджеж усі ті мовні проблеми в нас вже здавна розв'язані, передбачені, апробовані, десь там записані. Я й не буду сперечатися про те, що так воно не є. Я тільки зауважую: загал про це не знає і загал робить діло на сто способів і тим по волі, а більше по неволі, розбиває далі нашу громаді в цій країні на займаницькі частини. Колись робив те політично, тепер бодай — мовно.

Згадати б ще одну невідкладну мовну проблему: це українське подавання вимови англійських слів. Ми з завзяттям, гідним кращого діла, далі піддержуємо сумної слави традицію німецької доби нашої еміграції, коли при помочі поданих загалові засад вимови німецьких слів, перешкодили нашим землякам вивчити правильну вимову німецької мови. Багато з них уже ніколи в житті не навчиться правильно говорити по-німецьки. Те відоме „Мюнхен", чи ще типовіше „амюзюрен" і тисячі інших подібних слів були так ґрунтовно засвоєні земляками, що вони й досі вживають його на найбільшу їх власну шкоду і жах чужинців, які самі мусять вчитися, щоб зрозуміти таку їхню рідну мову. У нас завжди була готова відповідь: такі є, затверджені нашими найвищими установами, правописні правила і не нам їх змінювати, хоч вони й невірно віддають вимову чужих слів. Це саме стосується і вимови англійських слів. Скільки дивовиж приходиться констатувати з приводу невірних засад вимови. І скільки шкоди вони роблять тим, які бажали б, теж при помочі книжки вивчити англійську мову. Нам не вистачає вимовляти „нюспейпер", чи „Ню Йорк", хоч на ділі те „ю" вимовляється набагато твердше, як „у" Ми стосуємо непрактичні засади невірної вимови і стараємося ввести, як колись „Мюнхен", невірну вимову „Нью" Йорк, штучно відділюючи „н" від „ю". Можливо, що ще колись введемо поміж „н" і „ю" апостроф.

Дивлячись на мову, як не на якусь самоціль, але як на допоміжний засіб людського порозуміння, трудно зрозуміти ті правила вимови чужої мови, які перешкаджають, а не помагають, вивчити її як слід. Логічною вимовою було б достосувати їх до вимог життя, яке ми пізнали чи пізнаємо в самому джерелі, жертвуючи при тому академічною вартістю нежиттєвих і навіть шкідливих на практиці засад.

Перелічені мовні потреби нашої громади в цім краю далеко не всі. Але вистачить і тих, щоб виявити всю їх вагу та потребу їх заспокоїти. І то заспокоїти якнайскоріше, якщо процес нівечення української мови, який так цвіте в цім краю, має припинитися, або бодай сповільнитися. Справу чистоти нашої мови назвав недавно ред. Р. Купчинський, в статті про нашу наукову термінологію, відставленою набік справою. І це вірно, хоч і як не дивно, що так воно є саме тоді, коли для наших мовознавців прийшов час великого, можна б сказати, історичного жнива. З одного боку, нашу мову пляново нівечиться на рідному ґрунті, і то цим разом на всій нашій мовній території, з другого ж боку наша іміграційна громада жде, як ніколи ще, на активну допомогу наших мовознавців в упорядкуванні її рідної мови, в достосуванні до вимог іншого краю та іншої мови і в доповненні її скарбу новими конечними надбаннями.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Филаделфія, Па.

Новий вояцький танок на вояцькому вечорі.

Голова Филаделфійського Відділу ОбВУА, д-р В. Рудницький, відзначається теж хистом доброго організатора мистецьких імпрез. Доказом цього не лише офіційні свята, як Свято Героїв, що його минулого року влаштував цей Відділ, чи теж великі вечорниці — найбільші та й найефектовніші в цьому сезоні у Филаделфії, але теж скромніші засягом вечірки, як „Оселедцевий вечір", що відбувся в неділю, 21 березня ц. р. в залі Клюбу Українських Горожан. Теж і цей вечір, що став уже традиційним у Филаделфії, був получений із мистецькою програмою, для якої запрошено ред. Кедрина на конференсьє, та Миколу Понеділка з новими гуморесками, Вероніку Цегельську з її пісенним репертуаром, як теж ефектовний музичний квінтет із близького Честера та й Рому Прийму. Саме про Рому Прийму, а радше про один її танок хотів би поділитись враженнями, бо він був найефектовніший.

Побут Роми Прийми, у світової слави танцюриста Гаральда Кройцберґа залишив на тій нашій талановитій балерині, яка ще у Львівському балетному театрі почала здобувати успіхи, незатертий слід. Можливо, що саме Кройцберґ визначив мистецький шлях Прийми, оказом чого міг би бути запродукований уперше цей на цьому військовому вечорі у Филаделфії танок „Вояк". В чому полягає оригінальність Кройцберґа? Він не танцюс, він радше грає пантоміну та й ще за старинними грецько-римськими зразками. Він рухами, мімікою та й властивим танком передає складні трагедійні переживання найчастіше старовинних героїв, як теж у ґротесковому відтворенні представляє типи і маски аристофанських комедій. В нього на першому пляні глибокі переживання цих вибраних героїв і він позами, рухами, мімікою передає їх трагічну глибину. Його кожний рух до детайлів випрацьований, його кожна поза неповторна. До повного завершеного образу ще й служать оригінальні, самим танцюристом проєктовані, костюми.

Рома Прийма віднайшла себе в оригінальній творчості Кройцберґа. Вже передше доводилось бачити її танки, які наслідували маніру цього великого мистця. Та останній танок — це вже не наслідування, а самостійний твір. У Кройцберґа переважає трагедійне, а Прийма дала повний бадьорости й оптимізму образ. Її вояк теж глибоко переживає, але він не переживає особистої трагедії, як це було б у Кройцберґа; він переживає своє радісне призначення. І тому такий піднеслий радісний апоґей. Зрозуміла річ, танцюристка випрацювала всі питомі рухи і пози; танок раменами, який віддає і рівномірний військовий такт і важку монотонну пригніченість, надзвичайно вдатний. Це школа Кройцберґа, який навчив її думати і творити. Її „Вояк" — це вповні оригінальний твір. Він перш за все зовсім український.

Публіка прийняла цей виступ з аплявзом, як теж і інші танки цієї нашої танцюристки та й теж і виступи інших виконавців програми. Пані Цегельська співала народні пісні і оперетні арії легко і свобідно. Микола Понеділок надзвичайно читав свої знамениті гуморески. Ред. Кедрин блистів дотепом, а новий музичний квінтет, який вперше показав себе на сцені, знаменито бавив публіку навіть під час смачної гостини.

А гостей було багато, бо аж три сотні, та й то надзвичайних гостей. Крім усіх вояцьких шарж самого ОбВУА, з головою д-ром Ґаланом, були тут члени Президії Українських Американських Ветеранів з обома Михайлом і Томою Дармограєм, Горохівським, В. Вакадом, д-ром Прончиком, д-ром Волинцем і Грицишином у проводі. Та були теж почесні гості: інж. В. Косар із далекого Вінніпеґу, п. В. Гірняк з Торонта, інж. С. Куропась з Шікаґо, та й багато гарних пань і колись хоробрих наших воїнів від УСС-ів і інших передтридцять-річних формацій, до дивізійників, упістів та й нових уже „наших" ветеранів з Кореї. Вечір залишив гарне враження і він новий успіх Филаделфійського Відділу ОбВУА на шляху під гаслом „фронтом до суспільности".

Т.

Шікаґо, Ілл.

Свято Самостійности Карпатської України

Українська громада міста Шікаґо вшанувала 15-ті роковини проголошення самостійности Карпатської України святочною академією, яка відбулася в неділю 14 березня ц. р. в залі школи Шопена.

На програму складалися добре підібрані пісні, виконані хором під диригентурою проф. Плешкевича та деклямацій. Святочну промову виголосив д-р В. Шандор з Ню Йорку, колишній Представник Уряду Карпатської України в Празі. Вибір промовця не міг бути кращий, бо він добре обзнайомлений з відносинами в Карпатській Україні, її становищем в ЧСР, усіми перипетіями її змагання до автономії, потім до самостійности, і остаточною трагедією.

Промовець представив загальну політичну ситуацію ЧСРеспубліки після Мюнхенської конференції та круті й нещирі політичні тяги чеського уряду щодо Карпатської України. Далі він з'ясував велике геополітичне значення Срібної Землі не лише для української держави — що зрештою українці собі ледве чи усвідомлюють — але і для сусідів та Центральної Европи, та вияснив, чому і яку вагу прикладала саме Карпатській Україні гітлерівська Німеччина у своїх воєнних плянах.

Наводячи відповідні дати і факти, промовець подрібно з'ясував дволичну політичну гру Німеччини під час віденського арбітражу і після нього та виявив теж юдину дипломатичну роботу польської амбасади в Берліні відносно Карпатської України.

Впад мадярів на Карпатську Україну був заздалегідь умовлений між Берліном і Будапештом. Мадярський союзник був заплачений Карпатською Україною.

Промова д-ра В. Шандора була радше науковою доповіддю, ніж святочною промовою. Вона кинула жмут яркого світла на тодішні темні манівці гітлерівської політики підбою світу, а враз із тим і на трагедію Карпатської України пам'ятного 1939 року.

Треба жаліти, що укр публіка Шікаґа і цим разом не дописала, — і то з власною для себе шкодою, бо таких інтересних і важливих подробиць і фактів недавнього минулого ніде не можна вичитати, ані тим менше почути. Прикро констатувати надто слабе заінтересування нашої громади святом Карпатської України, тим більше що та наша прекрасна Срібна Земля, свіжо полита кров'ю її геройської молоді, мала би втішатися особливо глибоким сентиментом і зацікавленням збоку укр. громадянства саме тепер, коли неситі сусіди знов посягають по неї.

Д-р О. М.

Український Літературно-Мистецький Клюб

Ню Йорк 149 2-а Ев.

Ню Йорк. — З Літературно-Мистецького Клюбу повідомляють, що в найближчу п'ятницю, 9-го квітня, фінансовий референт Клюбу інж. Микола Яримович виголосить там доповідь на тему: Фінанси і реклямa в усіх родах мистецтва. Початок доповіді о год. 8-ій ввечері.

ЧИ НЕ ЗАБАГАТО ТИХ „РОСІЙСЬКИХ" ВИНАХОДІВ...

Як можна було давно передбачувати, Сов. Москва висунула претензії до чергового винаходу: вона твердить, що І. І. Ползунов винайшов паровий мотор у 1763 р., тобто на 21 років раніше за Джеймса Вата з Шотляндії, якому, звичайно, історія приписувала цей винахід. Як бачимо з інформації, надрукованої в „Ізвєстіях" в березні ц.р., справа мається „дещо інакше". Як відомо, Джеймс Ват впав на думку побудувати паровий мотор після того, як під час одного дощевого пообіддя основніше призадумався над елементарним діянням пари в казані на кухні своєї матері. Немає сумніву, що „ґаспадін" Ползунов прийшов до того самого висновку, вдивляючися одного морозного січневого вечора в самовар своєї матері.

Але до речі. Росіяни вже висунули претензії до винаходу телефону, який то винахід історія приписувала канадійцеві шотляндського походження Ол. Ґрагамові Вел. Подібно „російським винаходом" мала б бути і телевізія, яку первісно приписувано іншому шотляндцеві Джанові Лоджі Вейрд. Не чим іншим, а тільки „російським" винаходом мали б бути: авто, пеніциліна, радар, підводний човен, літак, автоматична жниварка, бавовночисна машина та багато інших машин. Можна сподіватися, що одного дня „Ізвєстія" чи „Правда" напишуть, що росіяни винайшли „Скач віскі", „Ню Інґленд бойлед диннерс", чи канадійське березове кену. Очевидно таке писання є безглузде в опінії читачів по цей бік „залізної куртини" і тільки виявом шовінізму, доведеного до абсурдних скрайностей. Водночас такі писання ще більше осмішують комуністичну систему в очах зовнішнього глядача.

„Канадійська Сцена".

ПЛАСТОВІ ТАБОРИ

1954 Р.

Окружна Пластова Таборова Комісія повідомляє:

Літні пластові табори для пластунів-ок округи

НЮ ЙОРК — ГАРТФОРД — ФИЛАДЕЛФІЯ

відбудуться в 1954 році на

ПЛАСТОВІЙ ОСЕЛІ В ІСТ ЧЕТГАМ, Н. Й.

1. ХАРАКТЕР ТАБОРІВ:
Табори юнацькі — виховно-вишкільні
Табори новацькі — виховні
По закінченні цих таборів буде зорганізована Оселя для молоді (хлопців та дівчат) у віці від 7 до 12 років життя в часі від 21 серпня до 4 вересня, 1954 р.

2. ЧАС ТРИВАННЯ ТАБОРІВ:

Вих. — вишкільний табор юначок	від 26. 6. до 24. 7. 1954.
Вих. — вишкільний табор юнаків	від 24. 7. до 21. 8. 1954.
Виховний табор новачок	від 26. 6. до 24. 7. 1954.
Виховний табор новаків	від 24. 7. до 21. 8. 1954.

3. ТАБОРОВА ОПЛАТА:

за 4 тижні побуту на таборі	$56.00
адміністраційні видатки	2.00
асекурація від випадків	2.00
Разом	$60.00

4. КОШТИ ПОДОРОЖІ: оплачують самі учасники.

5. ЗГОЛОШЕННЯ УЧАСНИКІВ:
будуть приймати Місцеві Таборові Комісії в часі від 10 травня до 5 червня 1954 р.
При зголошенні треба вплатити на рахунок таборової оплати щонайменше $20.00 від учасника. Решта оплати належить вирівняти найдальше на тиждень перед початком табору. При зголошенні належить предложити лікарську посвідку.

6. З місцевостей, в яких нема Пластових Осередків можна зголошувати на пластові табори молодь у віці від 7 до 15 років. Про їх прийняття рішатиме Команда Табору. — Зголошення і гроші присилати на адресу голови ОТК пл. сен. Ярослава Бойдуника, 352 Іст 9-та вулиця, Ню Йорк 9, Н. Й. — Туди звертатись теж за потрібними інформаціями.

ЗА ОБЛАСНУ ТАБОРОВУ КОМІСІЮ:

ст. пл. Юрій Ференцевич, організаційний референт; пл. сен. Ярослав Бойдуник, голова; ст. пл. Марта Онищук, писар

• ПРАЦЯ •

РОБІТНИКА

ДО ЧИЩЕННЯ ДОМУ і СКЛЕПУ

5 днів в тижні.

Зголошуватись до:

P. Stasiuk
124 FIRST AVENUE
(між 7-8 вул.)
NEW YORK, N. Y.

• ПРАЦЯ •
• HELP WANTED MALE •

BAMBERGER'S PLAINFIELD
CHANTREY BEAUTY SALON
Є місце для
ФРИЗІЄРА.

Інформації в YWCA, Front St., Plainfield, N. J. від 9:30 до 4:30 щоденно, також від 5:30 до 8:30 в понеділки або пришліть виповнені аплікації до Personnel Office

L. BAMBERGER & CO.
NEWARK, N. J.
Якщо хочете телефонувати впрост до
MRS. DUVOISIN
Chantrey Beauty Salon, Newark Store
MArket 3-6464
Ext. 303 або 342

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ И ГАЗЕТИ, БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ, А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА!

• ПРАЦЯ •
HELP WANTED—FEMALE

ОПЕРЕЙТОРКИ
Досвідчені у шитті суконок і комплетного одягу.
Стала праця, добра платня.
125-05 — 101st Avenue
Richmond Hill, L. I.

ОПЕРЕЙТОРКИ
досвідчені в шитті суконок.
Вся секційна праця.
Голоситись:
THATFORD FASHIONS
97 Thatford St., Brooklyn, N. Y.
Near Pitkin Ave.

КРАВЧИНІ
Досвідчені в праці при одягах.
McCARTHY & SIMON
7 West 36th St., New York City
7th Floor

BAMBERGER'S PLAINFIELD
CHANTREY BEAUTY SALON
Є слідуючі вільні місця на:
ПОМІЧНИЦЮ КЕРІВНИКА
ДО УКЛАДАННЯ ФРИЗУР
ДО ФАРБУВАННЯ ВОЛОССЯ
ДО ЗАГАЛЬНИХ РОБІТ
МАНІКУРИСТКУ

Інформації в YWCA, Front St., Plainfield, N. J. від 9:30 до 4:30 щоденно і від 5:30—8:30 в понеділки або пришліть виповнені аплікації до Personnel Office

L. BAMBERGER & CO.
NEWARK, N. J.
Якщо хочете телефонувати впрост до
MRS. DUVOISIN
Chantrev Beauty Salon, Newark Store
MArket 3-6464
Ext. 303 або 342

Книжка й часопис — найнеобхідніші речі в домі культурної родини.

• ПРАЦЯ •
HELP WANTED—FEMALE

КОСМЕТИЧКА
Досвідчена у всіх ділянках свойого фаху. Стала праця на "weekend"
"Air-conditioned" сальон.
ADOLF'S BEAUTY SALON
32-18 Broadway, Astoria.

ОПЕРЕЙТОРКИ
Досвідчені в шитті блюзок, суконок і компленого одягу на "filling and pinking" машинах. Юнійна фабрика. Добра платня.
Голоситись:
221 21st Street
Brooklyn, N. Y.

ЩАДІТЬ В ЛЕГКИЙ СПОСІБ... КУПУЙТЕ СВОЇ БОНДИ ЧЕРЕЗ ПЕЙРОЛ СЕЙВІНГС!

• ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ •

УКРАЇНСЬКА ФАБРИКА
матраців і „студіо ковчів"
Виготовляємо покривала на меблі.
M. KOCHMAN
67 Wagner Pl., Irvington, N. J.
Call ES 2-5197

• РІЗНЕ •

Машинки до писання
УКРАЇНСЬКІ И АНГЛІЙСЬКІ
з подвійною азбукою
(Українська й Американська)
НАЙКРАЩИХ МАРОК
HANUSEY MUSIC CO.
244 W. Girard Avenue
Philadelphia 23, Pa.

• FOR RENT •

ДО ВИНАЙМУ НА ЛІКАРСЬКУ КАНЦЕЛЯРІЮ
64 E. 7th Street. 4 великі модерні кімнати, надаються на бизнесові бюра або професіоналів.
M. ROBBINS
111 Second Ave., New York City
AL. 4-9806

Хроніка українського життя

В Бразилії

МИТРОПОЛИТ ІОАН ВІДВІДАЄ БРАЗИЛІЮ

УАПЦ в Бразилії перебуває під юрисдикцією митрополита Іоана Теодорович, що є головою Української Автокефальної Православної Церкви в ЗДА. У свому листі до Генерального Церковного Управління УАПЦ в Бразилії, митрополит висловив бажання відвідати Бразилію.

В Канаді

ГОСТИННИЙ ВИСТУП ВАСИЛЯ ТИСЯКА

Відомий оперовий співак, тенор Василь Тисяк з Торонта, виступив з концертом у неділю 7. 3. в залі УНО у Вінніпеґу. На програму концерту зложилися твори Лисенка: „Садок вишневий", „Ой, люлі, люлі", Колесси: „Зазуленька кукат" (лемківська), Січинського: „Із сліз моїх", „Як почуєш вночі", українські народні та стрілецькі пісні, а з клясичних творів арії з опери „Ріґолетто" Верді, з опери „Тоска" Пуччіні, з опери „Фавст" Ґуно, з опери „Кармен" Бізета, Шубертова: Серенада та багато інших пісень, що їх справді по мистецьки виконав славний наш співак.

ДРАМАТИЧНИЙ ГУРТОК ім. М. ШАШКЕВИЧА

Драматичний гурток при Рідній Школі ім. М. Шашкевича дав дуже гарну виставу: „Турецькі старости" Б. О. Пирятинського. Вистава відбулася в авдиторії оо. Василіян, а ввесь дохід призначений на цілоденну українську школу ім. св. о. Миколая. Ця добірна комедія на 3 дії з чотирма відслонами з козацьких часів Петра Дорошенка через дві години розвеселювала численно зібрану публіку. Аматори вив'язалися зі своїх роль знаменито.

ПАНІ БОЯНІВСЬКА ГОЛОВОЮ КОМІТЕТУ УКРАЇНОК КАНАДИ

На річних загальних зборах Комітету Українок Канади, які відбулися у вівторок 16-го березня, головою вибрано пані Марію Боянівську.

До управи Комітету на біжучий рік крім неї ще увійшли пані: І. Гайовська і М. Хам — містоголови; М. Костюк — рекорд. секретарка; А. В. Круцик — кореcп. секретарка та інші.

● **Мао Тсе-тунґ**, диктатор червоного Китаю, один із „старих большевиків", головував на засіданні китайських комуністичних достойників, які виготовляють для Китаю нову „конституцію". Про це офіційно подано до відома, і таким чином посередньо заперечено впертим поголоскам, нібито Мао Тсе-тунґ — тяжко хворий.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Т-во „Любов" відд. 45 повідомляє своїх членів, що збори відбудуться в неділю, 11-го квітня. Проситься всіх членів обов'язково прийти, є важні справи до вирішення. Особливо пригадуємо довгуючим членам вирівняти свої залеглости, в противнім разі будуть суспендовані. — М. Дубас, А. Гарасим, М. Сеник.

ІРВІНҐТОН, Н. ДЖ. — місячні збори Т-ва ім. І. Франка відд. 490 відбудуться в суботу, 10-го квітня, о год. 7:30 веч., в залі Укр. Пресвитерської Церкви, 36 Harrison Place. Проситься всіх членів прибути на збори. — О. Паньків, предс.; О. Чорномаз, секр.

СКРЕНТОН, ПА. — Т-во Над Збруча відд. 280 повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 11-го квітня, о 2-ій год. попол., в Укр. Гор. Клюбі, 608 Вест Лакаванна Евеню. Пригадується довгуючим членам, щоби старалися вирівняти свої залеглости. — О. Запоточний, Р. Рубльовський.

ПОНҐСТАВН, О. — Т-во ім. О. Басараб відд. 348 повідомляє своїх членів, що збори відбудуться в неділю, 11-го квітня, зараз по великій Службі Божій, в церковній залі, 526 W. Raven Ave. Проситься усіх членів прибути бо є важні справи до полагодження. — М. Черніґа, предс.; Й. Стахура, кас.; М. Періг, секр.

БАЛТІМОР, МД.—Бр. Пресв. Тройці відд. 320 повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 11-го квітня, о год. 2-ій пополудні, в Укр. Гор. Клюбі, 3101 O'Donnell St. Проситься всіх членів прийти на означений час і вирівняти свої залеглости. — Д. Пісецький, предс.; І. Малко, секр.

ЧЕСТЕР, ПА. — Т-во ім. Т. Шевченка відд. 156 повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 11-го квітня, о год. 2:30 попол., в Громадськім домі. Просимо всіх прийти на ті збори. — В. Новак, секр.

ЧИТАЙТЕ НАЙСТАРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК „СВОБОДУ"

Посмертна Згадка

ЮЛІЯННА ДУДА довголітня членкиня відд. 107 УНСоюзу в Hammond, Ind., померла 28. березня 1954 р. Покійна родилася в с. Луків, пов. Ліська, Зах. Україна. Похорон відбувся 31. березня 1954 р., до української православної церкви а відтак на Elmwood Cemetery, Hammond, Ind. — В. Її П.!

І. Матейчук, секр.

• REAL ESTATE •

South Jersey — Real Bargains
Фарми, відпочинкові доми
Бизнесові нагоди, посілості.
Пишіть до нас Ваші вимоги.
J. J. ANGELO
Hammonton, N. J. Phone: 1100

ОВОЧЕВА ФАРМА
Bet. Poughkeepsie & Newburgh
Від сторони Newburgh — яблуні, виноград й інш. Дуже продуктивна і прибуткова фарма. В гарнім положенні. 47 акрів з будинками.
Ціна $25,000, ⅓ готівки.
CHRISTIAN C. SCHLOTTMANN
39 Sumner Ave., Yonkers, N. Y.
YOnkers 3-2481

TUSCON, ARIZONA
Наріжних 5 акрів, двостороння ранча, 4 кімнати, центральне охолоджування й огрівання, коминок. Знамените на санаторію, відпоч. дім й інш. Добре положення на газ. станцію. Тільки наріжна посілість відділює від бизнесу в околиці. Ідеал. для астми або артретизму. $18.000 або заміна біля N.Y.
Joseph Markov, 32-21 210 St.
BAyside, N. Y. 9-4455

BROOKLYN, CONN.
КУРЯЧА ФАРМА, на 15,000 носних курей або 40,000 курят. Тепер в руху, власник живе в N. Y. C. — $75,000.
Кликати:
ST. 3-2569 по 7-ій вечора.

NEW YORK STATE
12-кімн. дім, 5 акрів, 7000 ст. фронт при першорядній дорозі, 5 миль від Saratoga Springs, відомих мінеральних купелів. Місце надається на літнисько, дім реконвалесцентів або курячу фарму. Приступна ціна на догідних умовинах. По дальші інформації згол. до: B. Tomaszewski, 336 E. 5th St., N. Y. Tel.: GR 5-6342.

WOODSIDE — 23,750
Купить це все.
1-2 родин. дім + 1-5 кімн. катедж — всі модерні удогіднення. 2 ґаражі, близ. до всього.
50-13 67th St., Woodside, L. I.
Illinois 8-8219

MOUNT VERNON, SPECIAL!!
Умебльовані кімнати й апарт.
7 умебльованих кімнат, повністю винаймлені, добрий прихід. 3-кімн. апарт. для власника з модерн. новою кухнею, алюмінійові вікна і сітки. Олив. огрівання, близ. до всього.
WESTCHESTER CO.
Call **Mount Vernon 4-0318**
або пишіть A-2 — Rm. 830 — 11 W. 42nd St., New York City

NEW YORK STATE
На продаж 30-кімн. дім, около 60 акрів землі, мале озеро. Небувала нагода на курячу фарму, табір, полювання, літнисько і т.д. Ціна дуже приступна, 3½ милі від Liberty, N. Y. Tel.: SL. 6-4945 Brooklyn. Писати Box 530, Monticello, N. Y.

MASSAPEQUA, L. I. — $14,000
Дім — 7 кімнат, 4 спальні, 1½ лазнички, відкрита веранда, площа 60x120, сусідня площа до продажі, близ. церкви, пляжі, клюбу. Власник 25 Frankel Road, near Biltmore Blvd, Massapequa, L. I. — **Massapequa 6-3841.**

ЗНАМЕНИТА НАГОДА
Stapleton, S. I. Наріжний з цегли будинок, 2 склепи і 4 апартаменти. Олив. огрівання. Річний дохід $4,500. Малі кошти утримання. Ціна $25,000. Добре купно в S. I.
CHARLES REALTY CO.
1035 Post Ave., S. I. 2, N. Y.
GI 2-2693 — відкрито вечорами.

Bruckner - Blvd.-Waterbury Ave. Bronx, N. Y.
19 домів 1 і 2 родинних (достосовані до околиці) $16,000 й більше. 6 простірних кімнат, заля, сосн. голівудська кухня, 1½ лазнички, веранда, олив. огрівання, ґараж. Підвал на поземі вулиці, легко до перероблення на 2-ий апарт. G.I. 10% вплати, 30-річний мортґедж. — Також 2-род. 5 і 4½ — 4½ і 4½. Всі модерні удогіднення, наріжні, відповідні для професіоналів.
V. MILITELLO TA 9-6838

• MISCELLANEOUS •

HOTEL ALBERT
10th St. at University Place
Attractive Newly-Furnished
Apartments--Singles--Doubles
Rooms with Bath $12.50 & Up
Rooms with Private Bath $16.00

ALLIANCE CLUB
GALA WEEKEND SHOW
• Talent Nite Every Friday •
CARMEN RIOS TRIO
2 оркестри — нічні дансінґи.
78-80 St. Marks Pl. N. Y. C.
(8th St., and 1st Ave.)
GR. 7-9765

Шеншилі ліпшої якости.
Реєстровані "Willard-George System Graded." Наука і поради годівлі шеншиль даром. Продаємо шеншилі власного хову по дуже приступних цінах.
BAYVILE CHINCHILLA FARM
Ask for Ben Hirsch
Box 208 — Toms River, N. J.
Tel.: Toms River 3-0391-M-2

2 плуги "McCormick 2 bottom" 1 John Deere 290 до засівання кукурудзи; 1 Moline U-Traktor, як новий; 1 "Oliver Cletrac" в досконалому стані; 2 нові R Moline трактори, кожний $1,400; 1 Farmall F-30; 1 Fox field "chopper" разом 3-ома дочіпками; 1 "McCormick 3-bottom" плуг; 1 "John Deere model H manure spreader"; 1 John Deere No. 5 машина до стинання трави; 1 McCormick машина до розпилювання плину; 2 машини до розпилювання вапна, 1 "John Deere 3-bottom" 12 інч. плуг: 1 Oliver 16 disc grain drill, в доск. стані: 1 "Allis-Chalmers C" з "cultivators" і "side dressers", 1 "W-D Allis-Chalmers" з "mounted" плугом; 1 "Model H. J. Deere" з "cultivators"; машини до засівання кукурудзи і плуг. Аґенти для John Deere Minneapolis-Molnie, Fox Forage Harvesters, Craine silos. Van Dale silo unloaders і фармерська машинерія. **Hall & Lachenmayr**, Flemington, R.D. 2, N. J. Tel.: Flemington 830.

ОСЯГНІТЬ
фінансову незалежність.
Приступіть до цього просперуючого бизнесу. Пишіть за інформаціями цін і висоти прибутку цього приємного бизнесу.
ANDES CHINCHILLA SALES
194 Route 17 — Paramus, N. J.
ORadell 8-6000

• Business Opportunity •

CLEANER — LAUNDERETTE DROP STORE
Повний виряд, знаменита нагода. Місяч. рент $75. Великий оборот. Власник мусить продати зогляду на другий бизнес. пишіть: M-30 — Rm. 830, 11 W. 42 St., New York City.
кличте: **LA.8-9393**

ТАВЕРНА
новочасна бара, будинок, два 6-кімн. мешкання, наріжна посілість при головній вулиці, добрий інтерес.
Телефон:
Linden 3-9686. New Jersey

LAUNDERETTE — EST.
Чудова нагода поліпшити умовини життя, виряд, ідеальне для подружжя — продається з огляду на інший бизнес.
ціна на скорий продаж!
HENROSE CLEANING CORP.
220-12 Linden Blvd., St. Albans, Long Island

CANDY STORE — FOUNTAIN
Yorkville — пов. виряд. знаменита нагода для подружжя. $700 тижнево, можна побільшити. Поміркований рент. Пишіть M-31 — Rm. 830, 11 W. 42nd St. N.Y.C.
Ціна $6,000 готівка $3,000
SA. 2-9614

Про різного рода творчість Богдана Лепкого довідаєтесь в брошурі
ВОЛОДИМИРА БЕЗУШКА
БОГДАН ЛЕПКИЙ
Ціна 25¢
Замовлення з належитістю слати до:
"S V O B O D A"
81-83 Grand St., Jersey City 3, N.J

• РОЗШУКИ •

АННА БЛЮЗ з села Коровиці п. Любачів, Зах. Україна пошукує чоловіка **БЛЮЗА**, тата і братів: Яцка, Михайла, Івана **РАВРИКІВ**, що їх в 1940 р. вивезло НКВД. Хто знав би про них, або про їх долю, прошу подати вістку на адресу: **KASIA PAUK, 1146 W. Chestnut, Chicago 22, Ill. USA.** Інші часописи прошу про передрук.

КАТЕРИНА ГУК (з дому Кунець) пошукує свого батька **ІВАНА КУНЕЦЬ** зі села Янсів Старий, пов. Яворів. Прошу його або хто знає про нього зараз написати до:
KATERYNA HUK
307 7th Street, New Toronto, Ont. Canada

Пошукую НИКОДУ БУРБЕЛА і його дружину, що правдоподібно живуть у Стейплетон, С. Ай., передтим мешкали у Jamaica, L. I., N. Y. Прошу повідомити листовно, або телефоном: VI 9-8384. Моя адреса: **Stephen Hober, 8606 — 86th St., Woodhaven, L. I., N. Y.**

Односельчанку Наталку Хіхловську пошукує Наталка Мазур з села Рашківці, пов. Скалат на Тернопільщині, що має перебувати в США. Прошу голоситись на адресу:
NATALKA DYDIC
(дів. Мазур)
2155 W. Potomac Ave. Chicago 22, Ill. — U.S.A.

ПАРАСКА БАЛАЦКА і сестра Марія з дому Балацка пошукують **РОМАНА БАЛАЦКОГО** зі села Носів, пов. Підгайці. Останньо перебував в Німеччині в селі Rickmarsdorf K. Leipzig. Хто знав би про нього або він сам, прошу писати на адресу:
PARASKA BALACKA
1928 W. Division Street
Chicago 22, Ill.

Вступайте в члени УНСоюзу!

ТЕПЕР ПОРА ЗАПИСАТИСЯ НА КУРСИ САМОХОД. МЕХАНІКІВ І КУРСИ ЇЗДИ
AUTO REPAIR
GR. 7-8951
КУРСИ МЕХАНІКІВ
КУРСИ ЇЗДИ АВТАМИ
Постараємося для Вас про еґзамін Лайсенсу. Наші учні дістають диплом. Помагаємо в одержанню праці. Інструкції в українській і англійській мовах. КУРСИ ДЕННІ, ВЕЧІРНІ І НЕДІЛЬНІ. Інструктори фахівці. Залож. в 1916.
L. TYCHNIEWICZ, директор
METROPOLITAN AUTO SCHOOL
155—2nd Ave., близ. 10th St.
NEW YORK CITY

ІВАН БУНЬКО
УКР. ПОГРЕБНИК
Обслуга чесна і найкраща
ціни приступні.
JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 EAST 5th STREET
New York City
REASONABLE PRICES
Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і околиця
Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку даром.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

Новий модель 1954 спортового авта фірми Plymouth Belmont, яке можна буде оглядати на виставці в готелі „Валдорф-Асторія" від 7 до 11 квітня. Це авто 32.75 цаля заввишки, 191.5 цаля завдовжки та 73.25 цаля завширшки. Зараз за сидженням — місце для баґажу. Фахівці вважають що це є „останнє слово" в автомобільній техніці.

УКРАЇНСЬКІ ФОНОГРАФІЧНІ ПЛАТІВКИ
Заходіть або пишіть по українські й другі платівки. Висилаємо платівки по цілому світі. Пишіть щодня по український каталог платівок.
FOREIGN RECORD EXCHANGE
2219 West Chicago Avenue Chicago 22, Ill., U.S.A.

ПЛАТІВКИ СТИНСОНА
найбільший вибір
УКРАЇНСЬКИХ і РОСІЙСЬКИХ ПЛАТІВОК
у цілому світі.
STINSON records

З ПРИЄМНІСТЮ ПОВІДОМЛЯЄМО
про відкриття свого відділу в західнім побережжі для вигоди багатьох тамошніх покупців.
НАЙБІЛЬШИЙ ВИБІР ПЛАТІВОК ВИЗНАЧНИХ АРТИСТІВ І ХОРАЛЬНИХ ГРУП, народніх пісень і танків, арій, клясичних й інструментальних.
ПИТАЙТЕ за БЕЗПЛАТНИМ комплєтним каталогом у Вашій найближчій крамниці, або пишіть до нас.
STINSON RECORD DISTRIBUTORS, Inc.
2858 West Pico Blvd., Dept. R.S., Los Angeles 6, California
В східнім побережжі:
STINSON RECORD DISTRIBUTORS, Inc.
27 Union Square West, Dept. R.S., New York 3, New York

„УКРА" Українська Будівельна Корпорація потребує **ДОСВІДЧЕНИХ** будівельних робітників, столярів і мулярів, які знають читати пляни і орієнтуються при будові нових домів на американський спосіб. Платня після умови і досвіду. Праця є запевнена на довший час.
Голоситися кожного дня вечорами від 7 до 9 години.
Приймання робітників кінчається дня 10-го квітня 1954 р.
Канцелярія:
46 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y.
Tel.: ALgonquin 4-6045, VIrginia 9-8076, EVergreen 7-2700

ТАРЗАН, ч. 3259. Хлопець — диво

Після смерти Дженового противника присутні криком висловили своє схвалення.

— Це звичай, кричав Томас, звільнити переможців при закінченні змагань. Наша милостива королева відмовляється від звичаю і звільняє вас тепер.

— Як вільна людина, гордо відповів Джен, — я залишаюся змагатися поруч моїх приятелів у великій битві, якщо вони житимуть.

Серед грімких вигуків Джен повернувся до огорожі. — Ніколи переможець не відмовився від волі, — ричав Рондар. — Ти великий дурак, юначе!